

v evropské politice (31. 10. – 6. 11. 2016)

Událost týdne:

31. října zadržela turecká policie redaktora a dalších devět novinářů opozičního listu Cumhuriyet, které viní za vazby na kurdské separatisty a na hnutí duchovního Fethullah Gülena, jež je podle vlády zodpovědné za červencový pokus o státní převrat. V reakci na pokus o puč realizuje turecká vláda v zemi od léta rozsáhlé čistky, jejichž cílem jsou i domnělí odpůrci režimu a kurdští veřejní činitelé. Koncem téhož týdne zatkla turecká policie ještě 20 představitelů opoziční prokurdské Lidové demokratické strany (HDP) kvůli údajné podpoře terorismu, respektive kurdského separatismu. Ve velkých tureckých městech vyšly do ulic stovky lidí protestujících proti zatýkání. OSN, USA, EU a některé evropské státy ostře zkritizovaly Turecko za umlčování opozice, které označily za ohrožení parlamentní demokracie.

31. října byl zahájen soudní proces s nizozemským poslancem a předsedou krajně pravicové Strany pro svobodu Geertem Wildersem, který čelí obvinění z diskriminace a podněcování k rasové nenávisti kvůli svým prohlášením z března 2014 na adresu přistěhovalců z Maroka. Hrozí mu pokuta ve výši 7 400 eur až dva roky vězení. Wilders, který vinu popírá a odvolává se na svobodu slova, se procesu neúčastní, zastupovat ho bude jeho obhájce. Právě Wildersova strana má podle průzkumů společně s konzervativní Lidovou stranou pro svobodu a demokracii premiéra Marka Rutteho největší šanci na vítězství v nadcházejících březnových parlamentních volbách.

2. listopadu rozvezly francouzské úřady zhruba 1 600 nezletilých migrantů z provizorního tábořiště u města Calais do uprchlických center po celé Francii. Francie nyní apeluje na Británii, aby naplnila svůj nedávný slib a převzala spoluzodpovědnost za dětské uprchlíky. Od předcházejícího týdne přijala Británie asi 274 nezletilých běženců. Podle francouzského prezidenta Françoise Hollanda může Londýn rozhodovat o jejich azylových žádostech již ve francouzských uprchlických centrech, kam byli dětští běženci převezeni.

2. listopadu informoval zpravodajský portál Českého rozhlasu o zveřejnění otevřeného dopisu ruského aktivisty Ildara Dadina, jenž byl v létě tohoto roku odsouzen ke dvěma a půl letům vězení za opakované veřejné protesty proti politice ruského prezidenta Vladimira Putina. Dadin si v dopise stěžuje na surové zacházení a systematické užívání násilí vůči své osobě ze strany dozorců a žádá o pomoc. Věznice takové zacházení popírá. Ruská ombudsmanka Taťána Moskalkovová po schůzce s Dadinem doporučila jeho převoz do jiné věznice.

3. listopadu rozhodl londýnský soud, že britská vláda potřebuje k zahájení procesu výstupu z EU souhlas parlamentu. Vláda, jejíž předsedkyně Theresa Mayová zamýšlí zahájit rozhovory s EU o brexitu do konce března příštího roku, se proti verdiktu odvolala k nejvyššímu soudu, který se bude případu věnovat v prosinci. Rozhodnutí soudu vyvolalo ostrou kritiku především ze strany některých politiků a médií. Mayová koncem týdne uvedla, že britská vláda bude pokračovat v přípravách na opuštění EU bez ohledu na soudní rozhodnutí. Odpůrci brexitu naopak doufají, že verdikt pomůže odchodu zamezit, či ho alespoň pozdržet a zabránit jeho „tvrdé“ variantě.

5. listopadu uvedl šéf Spolkového úřadu pro migraci a uprchlíky, že pokud bude i nadále fungovat smlouva mezi EU a Tureckem o navracení uprchlíků a také dohody s Řeckem a Itálií, přijde za letošní rok do Německa pravděpodobně méně než 300 tisíc uprchlíků. Minulý rok přitom dorazilo do Německa rekordních 890 tisíc běženců. Ve stejný den se německý ministr vnitra Thomas de Maizière vyslovil pro vybudování uprchlických táborů v severoafrických zemích, kam by byli migranti zachyceni na cestě do Evropy přes Středozemní moře umístění a odkud by se posuzovaly jejich azylové žádosti.

Telegraficky

- Dne 6. listopadu se v Bulharsku uskutečnilo první kolo prezidentských voleb, ve kterém zvítězil se zhruba 24,8 až 26,7 % bývalý velitel bulharského letectva Rumen Radev, jenž podporuje těsnější vztahy s Ruskem. Na druhém místě skončila proevropsky laděná předsedkyně parlamentu a vládní kandidátka Cecka Cačevová, která získala 22,5 až 23,5 % hlasů. Druhé kolo se uskuteční 13. listopadu.

